

Uttalelse 1:

Rettferdig inntektsfordeling i Kommunene

LOs Regionkonferanse i Østfold ønsker å adressere og diskutere utfordringer som våre medlemmer og lokalsamfunnene står overfor. En av de sentrale problemstillingene som krever vår oppmerksomhet er den ujevne fordelingen i inntektssystemet til kommunene, særlig med tanke på at Østfold-kommunene opplever en betydelig skjevhet slik systemet er i dag.

Inntektssystemet for kommunene skal være en rettferdig mekanisme som sikrer likeverdige tjenester og velferdstilbud uavhengig av hvor man bor. Dessverre ser vi at dagens system ikke lever opp til denne målsetningen, og Østfold-kommunene lider under en urimelig og skeiv fordeling av midler. Dette er en urettferdig realitet som LOs regionkonferansen i Østfold ikke kan ignorere.

Enkelte kommuner i Østfold befinner seg i en økonomisk klemme som hindrer dem i å tilby nødvendige tjenester og opprettholde et anstendig velferdsnivå. Dette er uakseptabelt, og det underminerer prinsippet om lik tilgang til velferd for alle innbyggere, uavhengig av geografisk beliggenhet.

LOs Regionkonferansen i Østfold står samlet bak kravet om en grundig gjennomgang og revisjon av inntektssystemet for kommunene. Vi krever en endring som reflekterer de faktiske behovene til hver kommune, og som sørger for en rettferdig fordeling av midler. Dette er essensielt for å sikre at ingen lokalsamfunn blir liggende etter og at alle innbyggere kan nyte godt av de samme grunnleggende tjenestene.

I tillegg ønsker regionkonferansen å gi sin fulle støtte til ordfører-oppropet som har blitt en bærebjelke i kampen for en rettferdig inntektsfordeling. Ordførerne i Østfold og andre fattige kommuner rundt om i Norge har samlet sin stemme for å påpeke den urettferdigheten som preger dagens inntektssystem, og de fortjener vår støtte i denne kampen.

Vi oppfordrer sterkt alle LO-medlemmer, fagforeninger og samarbeidspartnere til å støtte dette initiativet og delta aktivt i kampen for en rettferdig fordeling av midler til kommunene. Det er på tide at våre lokale ledere og beslutningstakere får de økonomiske ressursene de trenger for å bygge sterke og bærekraftige samfunn.

LOs Regionkonferansen i Østfold vil være en pådriver for endring, og vi vil jobbe aktivt for å påvirke politikere og beslutningstakere til å omforme inntektssystemet for kommunene. Vi forventer at våre folkevalgte tar ansvar for å rette opp i denne urettferdigheten og sørge for at alle lokalsamfunn får den støtten de trenger for å blomstre og vokse.

Samlet sett er LOs regionkonferansen i Østfold dedikert til å sikre en rettferdig fordeling av ressurser til våre lokalsamfunn. Vi oppfordrer alle til å forene sine krefter i denne kampen for likhet, rettferdighet og bærekraft. Dette er ikke bare en kamp for Østfold-

kommunene, men en kamp for en styrket velferd og rettferdig fordeling over hele landet.

Uttalelse 2:

Bekymring for borgerlig styring i mange av Østfoldkommunene

LOs Regionkonferanse er bekymret for utviklingen i Østfoldkommunene som nå er under borgerlig styring, med Høyre i spissen. Vi ser med økende bekymring på de signalene som kommer fra de borgerlige partiene, spesielt når det gjelder deres økonomiske prioriteringer og beslutninger som ser ut til å gå på bekostning av kommunale tjenester og innbyggernes velferd.

Kutt i kommunale tjenester

LOs Regionkonferanse registrerer med stor uro at de borgerlige partiene, gjennom sine tidlige budsjettforslag og vedtak, signaliserer omfattende kutt i kommunale tjenester. Dette inkluderer avvikling av tjenester som ikke er lovpålagte, vurdering av privatisering innenfor kultur, helse og renhold. Slike kutt vil uunngåelig ramme innbyggernes tilgang til nødvendige tjenester og redusere kvaliteten på de kommunale tilbudene.

Privatisering og salg av kommunale eiendeler

LOs Regionkonferanse ser med bekymring på intensjonen om privatisering av kommunale tjenester, som tradisjonelt har vært fundamentet for en velfungerende velferdsstat. I tillegg ønsker de borgerlige partiene å selge ut kommunale eierinteresser i ulike selskaper, bygninger og tomter. Dette representerer et salg av arvesølvet og en svekkelse av fellesskapets verdier til fordel for kortsiktig økonomisk gevinst.

Kynisme og brudd med sosialdemokratisk tradisjon

Den antydende kynismen i de borgerliges tilnærming, der ideologiske prinsipper prioriteres over enkeltindividets og innbyggernes velferd, bekymrer oss sterkt. Dette markerer et brudd med den sosialdemokratiske tankegangen som har preget Norge siden andre verdenskrig. Vår tradisjon har vært å sikre velferd og trygghet for alle innbyggere, uavhengig av sosioøkonomisk status.

Behovet for samfunnsansvar og solidaritet

Vi understreker betydningen av samfunnsansvar og solidaritet, verdier som bør være grunnleggende for enhver politisk styring. Det er viktig å erkjenne at kutt i velferdstjenester vil ha konsekvenser for de mest sårbare i samfunnet, og at dette strider mot prinsippene om likhet og rettferdighet.

Krav om åpenhet og inkludering

LOs Regionkonferanse krever åpenhet og inkludering i beslutningsprosesser som påvirker innbyggernes velferd. De borgerlige partiene bør lytte til bekymringene som blir

uttrykt fra fagforeninger, ansatte og innbyggere, og vurdere alternativer som sikrer et bærekraftig og rettferdig samfunn.

Vi oppfordrer de borgerlige partiene til å revurdere sine prioriteringer og finne løsninger som ivaretar innbyggernes behov og opprettholder Norge som et velferdssamfunn for alle innbyggerne. Samfunnet vårt bør bygge på solidaritet, ansvar og respekt for enkeltindividet, og ikke på kortsiktige økonomiske vurderinger som går på bekostning av vår felles velferd.

Uttalelse 3:

Prioriter fremdrift i Bypakke for Nedre Glomma

LOs regionkonferanse for Østfold observerer med bekymring den pågående debatten om bypakken for Nedre Glomma etter kommunestyrevalget i september 2023. Med begge byene, Fredrikstad og Sarpsborg, under blå styring, ser vi en tydelig vilje til å utfordre og omfordele prosjektene som allerede er vedtatt.

LOs regionkonferanse er ikke motstander av justeringer av de planlagte prosjektene i bypakken. Vi anerkjenner viktigheten av å tilpasse seg skiftende behov og prioriteringer. Imidlertid understreker vi kraftig at enhver revisjon eller omfordeling må skje uten å forsinke igangsettingen eller forstyrre fremdriften av bypakken.

Det viktigste for LOs regionkonferanse er å sikre at bypakken for Nedre Glomma kommer i gang så snart som mulig. Vi forventer at debatten om prosjekter ikke blir et hinder for å iverksette nødvendige tiltak som vil bidra til økt mobilitet, bedre infrastruktur og positiv utvikling for regionen.

Vi krever at politiske beslutningstakere, uavhengig av partitilhørighet, prioriterer fellesinteressene til innbyggerne i Nedre Glomma. Enhver omkamp må være målrettet mot å styrke bypakken, ikke svekke den. LOs regionkonferanse oppfordrer til ansvarlig politisk handling som sikrer rask fremdrift og realisering av bypakken for Nedre Glomma, uten å gå på bekostning av de langsiktige målene for regionens utvikling.

Uttalelse 4:

La læreren være lærer!

Skolen er den viktigste arenaen for å forbygge utenforskap og å bygge demokrati og fellesskap. Hvis ikke vi lykkes med å oppfylle formålsparagrafen i opplæringsloven er det en reell fare for at det norske tillitssamfunnet gradvis vil forvitte. Omgangstonen og de uformelle reglene som settes i skolen vil følge elevene inn i voksenlivet hvis ikke man har trygge og gode voksne i skolen som har tillit fra samfunnet rundt til å gjøre denne jobben.

Skoleansatte er en av de yrkesgruppen som i dag er mest utsatt for vold, sjikane og kontroll fra både elevene de skal jobbe med og samfunnet rundt. Stadig nye rapporteringskrav og en holdning om at «det bare er barn, så det må man tåle» gjør at skolefolk søker seg til andre jobber og rekrutteringstallene går ned.

Rettighetene til individet blir stadig sterkere, og dette går på bekostning av rettighetene til ansatte og elever som må finne seg i et mindretall får dominere klasserommene og setter standarden. Skoleansatte blir fratatt myndigheten til å korrigere adferd og bygge gode miljøer på vegne av den tause majoriteten som blir skadelidende.

Så langt har ingen partier tatt lærerens forsvar. Rapporterings- og dokumentasjonskravene øker. Det er blitt sagt at skolen skal være på elevenes premisser, men hvis skoleansatte ikke har det trygt på jobb, så vil også elevenes skolehverdag bli dårligere. Ringvirkningene sprer seg, og vi blir alle påvirket av konsekvensene av vold og trusler i skolen

Slik skal det ikke være. LOs Regionkonferanse i Østfold mener at både lokal- og rikspolitikere må stå opp og gi skoleansatte moralsk og reell støtte. Det betyr i praksis flere voksne inn i skolen, bygge laget rundt læreren og elevene og alternative opplæringsarenaer

Forslag 5:

Nei til søndagsåpne butikker!

Kampen mot søndagsåpne har vært en viktig sak i mange år, og den har blitt ytterligere aktualisert etter kommune- og fylkestingsvalget i 2023 hvor høyresiden har kommet til makta i flere kommuner.

Et eksempel er i Fredrikstad hvor man som siste punkt i Høyre sin 100-dagers plan finner følgende:

«Dagligvarebutikker kan holde åpent på søndager, ved å utvide det geografiske området som defineres som turistområde».

Per i dag er dette heldigvis ikke opp til kommunene alene. Hvorvidt et område skal defineres som typisk turiststed eller ikke avgjøres av Statsforvalteren, etter søknad fra kommunen. I mange tilfeller vil Statsforvalteren derfor kunne fungere som en bremsekloss for høyresidens ønske om en slik utvidelse.

Dette vil kunne endre seg dramatisk dersom Høyre vinner tilbake regjeringmakten i 2025. I deres partiprogram for inneværende stortingsperiode finnes nemlig følgende kulepunkt:

- «avvikle statsforvalterens godkjenningsordning for turistkommuner, og overlate

til kommunen selv å bestemme hvorvidt det skal være tillatt med søndagsåpne butikker i hele eller deler av kommunen.»

Høyre vil altså at kommunene selv skal kunne avgjøre om butikkene skal kunne holde søndagsåpent. I praksis vil det trolig være det samme som fullt frislipp. For hvis man i en kommune gjør vedtak om å definere seg som typisk turiststed, hvor sannsynlig er det da at nabokommunen holder igjen? Skulle for eksempel Sarpsborg gjøre et slikt vedtak vil jo Fredrikstad i realiteten bli tvunget til å gjøre det samme, noe annet vil kunne være direkte ødeleggende for butikkene i Fredrikstad.

Dette vil føre til store ringvirkninger for samfunnet vårt, for det er jo ikke bare butikkansatte som vil måtte jobbe. Lageransatte, renholdere, vektere og sjåførene som leverer varer vil også måtte regne med søndagsjobbing. Det vil også kunne forventes at barnehagene vil måtte begynne med søndagsåpent. Ikke minst dersom det skulle ende med at hele varehandelen, som omfattet rundt 375 000 ansatte i 2020, blir søndagsåpen. Barna må jo være et sted når foreldrene er på jobb.

Søndagen er og må være en annerledesdag. Søndagsfri betyr frihet både fra arbeid og fra handel. Vi trenger ikke flere dager med shopping og økt forbruk.

Søndag er en dag for familiebesøk og mange bruker den til helsebringende friluftsliv. Når butikkene er stengt er det tid for andre aktiviteter, som den faste søndagsturen, frivillig innsats, rekreasjon og avslapping. En fridag er ikke bare godt for helsa og hodet, det er også bra for miljøet!

En liberalisering av åpningstidene på søndager og høytidsdager vil føre til at mange flere butikker må holde åpent, noe som igjen vil føre til økt energibruk. Flere må på jobb, og folk trekkes til butikker og kjøpesentre på en dag med søndagsruter på tog og buss, noe som vil føre til langt mer bilkjøring. Det er også lett å se for seg at man på sikt også vil måtte ha flere busser og tog i trafikk, for å frakte en økende mengde søndagshandlende.

Søndagsstengte butikker er en viktig ramme som gir oss andre møteplasser og måter å være sammen på. Seks dager i uka er kommersielle handledager, én dag tilbyr noe annet. Både folk og miljø trenger en hviledag.

LOs Regionkonferanse i Østfold

Forslag 6:

Tillitsvalgtes arbeidssituasjon

Regionkonferansen i Østfold er bekymret for utviklingen av lokale tillitsvalgtes arbeidssituasjon, og anerkjenner utfordringene knyttet til arbeidsmengde, samarbeidsforhold og mulig redusert årlig inntekt for tillitsvalgte. Det er av stor betydning at tillitsvalgte gis tilstrekkelig støtte og ressurser for å kunne utføre sitt viktige arbeid på en effektiv måte.

Vi ser med bekymring på at tillitsvalgte, uavhengig av bransje, møter motstand fra bedrifter når det gjelder utførelsen av deres verv. Ifølge Hovedavtalene LO er part i, skal den tillitsvalgte få nødvendig tid til å utføre sine oppgaver, inkludert deltakelse på møter og kurs. Vi erfarer også store variasjoner når det gjelder muligheten for tillitsvalgte til å medvirke tidlig og reelt i ulike relevante prosesser i bedriftene. Dessverre observerer vi at mange tillitsvalgte må påta seg ekstra byrder for å sikre denne rettigheten, og noen bedrifter utfordrer bevisst eller på grunn av manglende kunnskap om avtaleverket.

Tillitsvalgte spiller en avgjørende rolle i å ivareta samarbeidsforholdet med bedrifter og beskytte medlemmenes interesser. Dette krever grundig kunnskap og engasjement, som igjen forutsetter tilgang til nødvendige ressurser, møtevirksomhet, og opplæring. Manglende tid til å utføre vervet kan føre til en ekstra belastning, der arbeidet knyttet til vervet må utføres på fritiden, og i tillegg opplever mange tillitsvalgte en reduksjon i årlig inntekt som en konsekvens av sitt engasjement.

Vi oppfordrer sterkt til at samarbeidet mellom bedriftsrepresentanter og tillitsvalgte opprettholdes og styrkes i samsvar med Hovedavtalen og arbeidsmiljøloven, for å sikre en bærekraftig og effektiv organisert arbeidsliv.

Regionkonferansen ber derfor LO om å igangsette arbeidet med å kartlegge arbeidsforholdene til tillitsvalgte i ulike bransjer. Dette initiativet bør øke forståelsen for utfordringene tillitsvalgte står overfor, og resultatene bør legge grunnlaget for LOs posisjon i kommende revideringer av hovedavtalene.

Forslag 7:

ARBEIDSINKLUDERING

Flere må få utnyttet arbeidsevnen sin. Det krever at det satses på arbeidsmarkedstiltak. Det er et langt stykke opp til det antall tiltaksplasser som trengs for at flere av jobbsøkerne med nedsatt arbeidsevne kommer i arbeid. Det er i overkant av 200 000 med nedsatt arbeidsevne og i underkant av 50 000 tiltaksplasser er forbeholdt disse. Det betyr at det er omtrent 25 prosent av de som tilhører den skjulte ledigheten som til enhver tid vil stå i et arbeidsrettet tiltak. Resten står på venteliste.

Ventetiden kan være opp imot ett år enkelte plasser. I stedet for å kunne skape seg verdige liv og bli viktige bidragsytere i samfunnet, ender mange opp på trygd og i isolasjon – med dystre fremtidsutsikter. Dersom man skal sikre tidlig og riktig innsats til de om er på full fart inn i langvarig utenforskap må det være nok tiltaksplasser. Også plasser innenfor varig tilrettelagt arbeid.

Det er viktig at mennesker i tiltak får oppfølging når de får ansettelse eller begynner i utdanning. Tiltak må ikke opphøre i det øyeblikket kandidaten får et ansettelsesforhold eller går inn i et utdanningsløp

Regionskonferansen i Østfold er prinsipielt mot anbud, og vil jobbe for at dette ikke skal gjelde på arbeids- og inkluderingsfeltet. Regionkonferansen vil at arbeidsmiljøloven ved virksomhetsoverdragelse også skal gjelde ved NAVs anbud. Alle arbeidsavtaler, med de rettighetene og pliktene som følger denne, bør automatisk overføres til den nye arbeidsgiveren.

LO vil at:

- Antall tiltaksplasser må økes
- Oppfølgingspraksis endres og styrkes.
- Arbeidsinkludering ikke skal ut på anbud
- At reglene for virksomhetsoverdragelser innføres i sektoren.

Uttalelse 8:

Kompetanse og arbeidstakere i fremtiden - Høyere yrkesfaglig utdanning

Regionkonferansen i Østfold er bekymret for at dagens utdanningssystem ikke er rigget for å møte dagens eller fremtidens utfordringer. Enten det er høyere kompetansekrav i industrien, kompetanse for det grønne skiftet eller mangel på kompetent arbeidskraft. For å få til dette må det bli en bedre finansiering og dimensjonering av utdanning i Norge.

Det er om lag 300 000 studenter i universitets- og høyskolesektoren, sammenlignet med 30'000 studenter i fagskolesektoren. De to sektorene får henholdsvis 45 milliarder kr og 1,5 milliarder kr i statsstøtte, til tross for arbeids- og næringslivets enorme kompetansebehov for høyere yrkesfaglig utdanning. Dette fører til en kritisk skjevfordeling av både studieplasser og finansiering og gjør at hverken industri eller helsevesen får den kompetansen som trengs for å løse dagens eller fremtidens utfordringer.

Det yrkesrettede løpet må styrkes kraftig. Fagskolene tilbyr høyere yrkesfaglig utdanning over hele landet, responderer raskt på arbeidslivets behov for nye utdanninger, og evner å omstille seg raskt i forhold til dagens og fremtidens kompetansebehov.

Skal vi klare å møte dagens og fremtidens kompetansebehov er det behov for en kraftig satsing på høyere yrkesfaglig utdanning. Behovet er der, politikken er der, det mangler kun gjennomføring.

Regionkonferansen i Østfold vil krever at:

- fagskolene må få en trygg og forutsigbar statlig finansiering
- at nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk endres slik at høyere yrkesfaglig utdanning skal kunne innplasseres på nivå 6, 7 og 8
- 100 000 fagskoleplasser gjennom en forpliktende opptrappingsplan
- en reform av fagskole, høyskole og universitetssystemet som ser systemet i en helhet
- gratisprinsippet bør gjelde for fagskolesektoren på lik linje med universitets- og høyskolesektoren